

FREDAG

livet

EWA ANINE KIERULF

Yrke: Jurist. Vikarierer som dommerfullmektig. Avsluttet nylig doktorgradsavhandling. **Alder:** 40. **Sivilstand:** Gift, en sønn på sju år, to bonusbarn og ett bonus-barnebarn («Jeg ble bestemor før fylte førr, ganske artig»). **Hvor er du i livet?** Jeg gleder meg fremdeles til å finne ut hva jeg skal bli når jeg blir stor. Jeg trodde det skulle skje da jeg giftet meg og fikk barn.

Jusifisering, elgjakt og indiv

– Jus er en god kombinasjon av språk og psykologi, sier advokat Anine Kierulf. Hun

Av Marianne I.L. Melgård (tekst) og Anniken C. Mohr (foto)

Kvikk, sprudlende og brennende opptatt av veldig tørre spørsmål, sies det om Anine Kierulf i Klassekampens redaksjon. Juristen ler hjertelig av karakteristikken.

– Jada, og jeg har alltid vært opptatt av sånt. Jeg var en ordentlig gæmlisungdom. Men så tror jeg inderlig på at spørsmålene jeg brenner for egentlig ikke er så tørre, hadde jeg bare fått muligheten til å forklare dem ordentlig, sier 40-åringen.

Få år etter avlagt juridikum beskrev Advokatbladet Kierulf som noe så sjeldent som en myteomspunnet, ung advokat. «Folk får et spesielt glimt i øyet når man spør hvordan Anine egentlig er. Alle har noe å si om henne.» Drivende dyktig, skarp, sjarmerende og produktiv, sies det.

Vi møter Kierulf i leiligheten på Majorstua, som hun deler med ektemannen Rune Slagstad og deres sju år gamle sønn. Europarådet har rådført seg med Kierulf om ytringsfrihetsspørsmål i flere år, og hun jobber i dag som dommerfullmektig, sitter i et utall styrer og skriver stadig kronikker. Dessuten avleverte hun nylig sin doktorgradsavhandling, om domstolens prøvelsesrett og utviklingen av norsk ytringsfrihetsbeskyttelse i lys av jussens overnasjonalisering.

– Ja vel?
– Jussen er de grunnleggende kodene for samfunnets omforente oppfatning av moral og av hva som bør være rett og galt. Når disse kodene blir så detaljerte at de blir utilgjengelige for vanlige borgere er det et demokratisk problem, sier Kierulf.

Mindre tilgjengelig for Ola og Kari

Utviklingen har gitt nyordet jusifisering. Det blir flere jurister, og disse får mer makt ved at lovverket blir stadig vanskeligere å sette seg inn i for Ola og Kari. Dessuten foregår maktforskyvningen ikke bare til yrkesgruppen jurister, men fra det nasjonale til det internasjonale – fra Løvebakken til Brussel eller Strasbourg. Det skjer uten at folk stiller nok kritiske spørsmål, mener Kierulf.

– Fritt ord kunngjorde nylig en undersøkelse der nordmenn framstår som villige til å ofre ytringsfrihet for verdier som trygghet fra terror, vern mot rasisme og vern av religion. Hvordan kan det ha seg?

– Jeg tror vi bør ta resultatene med en klype salt. Spørsmålene i undersøkelsen er vanskelige å få gode svar på uten at de stilles med flere nyanser. Like fullt sier det noe om hvordan mange nordmenn opplever trygghet som viktigere enn frihet. Vi har ingen kollektiv hukommelse av en stat som er ute etter oss, og vi mangler ryggmargsrefleksen for å ivareta personvern og verdsette frihet fra overvåking.

– PST ønsket nylig tilgang til stordata om nordmenns mobil- og databruk for mer effektiv informasjonssamling. Hva tenker du om avslaget?

– Det var både betryggende og overraskende at Stortinget reagerte såpass resolutt. De

GODT SELSKAP: Hvis Anine Kierulfs ektemann Rune Slagstad av en eller annen grunn skulle være ute av huset, kan hun alltid holde

var jo positive til Datalagringsdirektivet. Spørsmål som dette tvinger oss til å ta stilling i større grad enn før. Det er på samme måte som Snowden-lekkasjene er viktige. Han gjorde oss oppmerksom på problemstillinger vi tidligere ikke ante omfanget av, at USA faktisk var i mobilen til Merkel, sier Kierulf.

En dør går opp, og Rune Slagstad kommer ut i stua, høyreist og smilende. Han hilser høflig på besøket, klemmer sønnen og forsvinner ut i et møte. For ordens skyld: Slagstad er professor, idéhistoriker, sosiolog, rettsteoreti-

ker, tidligere nestleder i SV, fagbokforfatter og forlagsredaktør.

– Vi har det godt sammen og er til stede for hverandre, samtidig som vi gir hverandre rom både mentalt og fysisk, sier Kierulf.

De to møttes i 2006 på Universitetsforlagets hagefest, introdusert av en felles venn. Hun var 32, han 59, men aldersforskjellen ble ubetydelig sammenliknet med forelskelsens intensitet. Innen året var omme var paret gift og gravid.

«Man må være våken for det virkelige i

PÅ SPARKET

– Hva er din favorittfilm?

– «Livet er vidunderlig» (1946, Frank Capra) og «Le Monde du Silence» (1956, Jacques Cousteau)

– Hva slags musikk hører du på?

– Mye Schubert, Sidney Bechet og sene Beethoven-sonater i det siste. Viktige artister er også Nina Simone, Lou Reed, Beach Boys og de Lillos.

– Hvilken bok har gjort sterkest inntrykk på deg?

– Det må være fra tidlig i livet – en av Tove Jansson-bøkene, «Farlig midtsommer» eller «Pappaen og havet»

QUIZ
KALENDER
PARADOKS
NAVN

tidets autonomi

mener juristenes økende makt er et demokratisk problem.

en rundt busten av ham. Busten er laget av Ferdinand Wyller.

livet. Når noe med ett er bestandig og ordentlig i en verden der det meste er flyktig og farer altfor fort forbi, ligger det i det å være menneske å gripe tak i det», forklarte Kierulf til Advokatbladet.

Tapet av broren

Hun vokste opp på Heggeli på Oslo Vest. Faren var medisinprofessor, moren spesialpedagog. Katastrofen inntraff da Kierulf var tolv år gammel. Den 20 år gamle broren, Per Christen, tok sitt eget liv.

– Selv om han hadde venner og kjæreste, var han nok en ensom person helt fra han var liten. Per Christen rommet mange tanker og refleksjoner, uten alltid å ha behov for eller evne til å dele dem. Han var veldig flink i alle skolefag. Han hadde mange talenter og jobbet iherdig for å realisere dem, forteller Kierulf.

Det siste året hadde broren stadig kontakt med psykiatrien, og han ble mer innesluttet og nedbrutt.

– Han sa rett ut at han ikke ville leve mer. Da jeg hørte ham si det, som elleveåring, ba jeg ham ikke si det, fordi jeg ble redd. Jeg hørte ham ikke si det igjen. Han tok hensyn selv i en slik situasjon, sier Kierulf.

En sommerdag hadde familien feiret Anines tolvårsdag på Oustøya, familiens landsted. Per Christen var lekeonkel og ble igjen for å rydde opp.

– Det var åpenbart planlagt. Han var så grundig. Han var enda gladere i topper enn jeg. De fant ham på den høyeste toppen der ute. Han hadde skutt seg. Den natten fikk vi en telefon hjem, og jeg hørte hvordan mor gråt. Hun skånet meg ellers for sine tårer sier Kierulf.

Hun løfter på brillene for å tørke noen tårer.

– Han er med meg ennå. Jeg husker noen sa til meg: «Det burde ikke være lov å ta sitt eget liv. Det er så grusomt for dem som blir igjen».

Det gjorde meg så sint. Der har du kanskje en nøkkel til min tro på den individuelle autonomi: Har du ikke den eksistensielle friheten – til å velge liv, eller å velge det bort – så er du ikke fri. Jeg er glad for muligheten til å snakke om Per Christen. Det er så viktig å være åpen om dette. Selvmord og psykiske lidelser er fremdeles tabubelagt, og erfaringer med dette oppleves som skambelagte og ekstra utfordrende når det knyttes til sosiale stigma, sier Kierulf.

Vurderte å slutte studiene

Hun tror mange psykiske lidelser forverres av press knyttet til vellykkethet og kropp, og Kierulf kjente selv på frykten for utilstrekkelighet i ungdomstida.

– Alle har ulike fornemmelser av hva de må klare – om man vil bli flink, rik, respektert og superpen. I mitt tilfelle ville jeg helst klare alt! Heldigvis synes jeg mye er gøy, men det var et strev, og det ga meg problemer i en periode, sier juristen, som i ettertid ser at de tunge erfaringene har ført til en ydmyk holdning overfor mennesker og livets forgjengelighet.

– Jeg strevde så mye de første to årene på jussen at jeg vurderte å slutte. Men så fant jeg heldigvis en god kollokviegruppe og fikk ny giv. Etter hvert skjønnte jeg at jussen er som et

litt annet språk – et som gjør det mulig å stille spørsmål til lovverket. Dessuten er jus en god kombinasjon av språk og psykologi, sier Kierulf.

Det var aldri opplagt at hun skulle bli advokat. Da hun likevel tok valget om jusstudier, var hun snar til å ta ut perleøredobbene. Fordi medstudentene levde opp til fordommene om snobberi og pappagutter, var Kierulf opptatt av ikke å bli satt i bås etter klesstil. Hun ville bedømmes ut ifra person og faglig dyktighet.

– Fra jeg var ti år gammel var jeg med

moren min ut i skogen og på jakt, og der møtte jeg et utrolig fint fellesskap. Ute i skogen spilte det ingen rolle hvor du kom fra, så lenge du var en skikkelig person. Og skikkelige folk finner du selvsagt overalt, uavhengig av bakgrunn eller utdannelse. Så jeg har drevet med jakt i mange år, noe jeg ofte har opplevd som utrolig befriende og en motvekt til et liv som iblant oppleves som overflattisk. I skogen fant jeg det virkelige livet.

– Du er mye på elgjakt. Hvordan oppleves det å drepe de svære dyra?

– Det er like vanskelig hver gang. Det er eksistensielt. Like før skuddøyeblikket stilner alle lyder, og man blir utrolig konsentrert om å gjøre alt riktig. Det er respekten for det levende liv. Jeg er i veldig operativmodus

til jeg er sikker på at alt er i orden. Og det å vomme dyret – åpne det for å fjerne innvollene – er som å sløye en fisk, men veldig mye større. Etterpå får jeg alltid skjelven og må sette meg. Jeg har gått i bakken noen ganger, ja.

– Du var «skikkelig sur» for noen år siden, da du skulle skrive under på en kontrakt for senioradvokater. For avtalen med det anerkjente firmaet uthulet kvinnelige juristers rettigheter som unge mødre. Kaller du deg feminist?

– Jeg synes feminist er et vanskelig ord fordi folk legger så mye forskjellig i det. Om det betyr at kjønnene skal behandles likeverdige, så naturligvis. Men jeg er imot kjønnskvotering. Klart, kvinner bør representeres i maktposisjoner, for det gir bedre beslutninger. Men problemet oppstår om det blir uklart om vedkommende får jobben på grunn av kjønn eller faglig dyktighet. Like fullt er jeg overbevist om at det fremdeles eksisterer strukturelle hindringer for at menn og kvinner reelt sett har like muligheter. Disse må vi finne gode måter å komme forbi.